

gerne uden at blive partipolitiske Foreninger har Lov til at tale om andet end syge Kartofler. Det er klart, at de maa kunne drøfte saadanne Spørgsmaal som dem, der f. Eks. have været tagne op paa det jydsk Sendemandsmøde, nemlig Spørgsmaalet om at skaffe lige Livsvilkaar for alle, at sikre Arbejderne fri Adgang til Jord og Udsettelse af alle uretfærdige Samfundsskel, hvorfor Valgretsspørgsmaalet kræves løst saavel kommunalt som politisk, saa at alle fuldmyndige Mænd og Kvinder faa lige, almindelig Valgret, om at fastholde Kravet om Ejendomsskyldens Omlægning til en Grundværdiskat i Forbindelse med en Indkomst- og Formueskat efter stærkt stigende Skala. Saadanne almenpolitiske Spørgsmaal maa selvfølgelig lige saa godt kunne drøftes i Husmandsforeninger som i Landboforeninger. Det vilde tværtimod være Politik, hvis man vilde forbyde Husmændene under Straf af Fortabelse af ethvert Statstilskud at drøfte sociale og almenpolitiske Sager og Problemer i deres Foreninger. En anden Ting er det naturligvis, hvis det bliver partipolitiske Foreninger, men det vil saamænd heller ikke ske. Det er disse Foreningers Opgave at sprede Oplysning i al Almindelighed ud mellem Landboerne, at organisere dem først og fremmest om landøkonomiske Opgaver, men dernæst ogsaa i al Almindelighed at arbejde for Højnelse af deres Stands Vilkaar. Og de ere i saa Henseende en naturlig Fortsættelse af Landboforeningerne, som sandelig

Formanden: Er det ærede Medlem nær ved Afslutningen af sit Foredrag?

Zahle: Det tør jeg ikke love.

Formanden: Hvor lang Tid?

Zahle: Jeg antager 10 Minutter endnu.

Formanden: Jeg skal saa hermed foreløbig afbryde Forhandlingerne og udsætte Mødet til Optagelse i Aften Kl. 8.

Mødet udsat Kl. 4¹⁰.

Mødet genoptoges Kl. 8.

Formanden: Folketingsmanden for Sorø Amts 1ste Valgkreds har Ordet for at fortsætte sit afbrudte Foredrag.

Zahle: Da min Tale sidst blev afbrudt, var jeg i en Forbindelse, hvor min Tanke dvælede ved, at der i og for sig ingen væsentlig Forskel er mellem Landboforeningerne og Husmandsforeningerne, og at der ikke behøvede at være noget Modsætningsforhold mellem disse Foreninger, naar man ikke ad kunstig Vej gennem Lovgivningen skabte det, som man desværre gør gennem den Rivalisering mellem disse Foreninger, som bliver affødt af den højtærede Ministers Forslag. Jeg skal saaledes gøre opmærksom paa, at jeg i Bladene har set et Referat af en Landboforenings-sammenkomst i Haslev, i min Valgkreds, og der refereres i Korthed en Udtalelse af en Husmand, Rasmus Christiansen, fra Braaby, en særdeles forstandig Mand. Han udtalte, at det kunde være rigtigt for Husmændene at være Medlemmer baade af Landboforeningerne og Husmandsforeningerne. Han var stemt for, at der blev skabt en Husmandsforening hjemme hos ham, men kunde dog tænke sig, naar han var Medlem af denne, at vedblive at være Medlem af Landboforeningerne alligevel. Jeg tvivler nu meget om, at denne Mand vil fortsætte i den samme Tankegang, naar det her stillede Ændringsforslag er blevet ophøjet til Lov, og naar det, at en Mand vedbliver at være Medlem af en Landboforening, betyder, at han ligesom gør sig selv som Medlem af en Husmandsforening til et Nul. Naar han skal være Medlem baade af Landboforeninger og Husmandsforeninger, ophæver han i Virkeligheden sig selv, for som Medlem af Landboforeningen tæller han imod et Medlem af Husmandsforeningen. Denne i sig selv skadelige Rivalisering mellem Foreningerne kunde have været undgaaet, hvis man var skredet til straks at give Husmandsforeningerne Dispositionsret og Administrationsret over de Husmandsbevillinger, som det dog er rimeligt og naturligt, at Husmændene administrere, som de bedre end Landboforeningerne kunne administrere, og som man snart vil komme til at lade